

Regelbunden tillsyn i Trojenborgsskolan i Mjölby kommun

Delbeslut

Rektorn vid Trojenborgsskolan
Box 124
596 23 Skänninge

Regelbunden tillsyn i Trojenborgsskolan

Grundskola årskurs 6–9

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mjölby kommun under hösten 2009. Vid tillsynen granskas samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Trojenborgsskolan onsdagen den 9 september.

Varje skola får ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Trojenborgsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Trojenborgsskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Grundskola	295

Källa: Uppgift från skolan 2009-09-09

Trojenborgsskolan som omfattar årskurserna 6–9 ligger i Skänninge tätort. Det finns tre klasser i varje årskurs. Ungefär hälften av eleverna kommer till skolan med skolskjuts.

Skolans huvudsakliga upptagningsområde är Skänninges närområde men också elever från den kringliggande landsbygden såsom Väderstad får sin undervisning i Trojenborgsskolan.

Skolan leds av en rektor. Skolan är organiserad i fyra årskursvisa arbetslag. Rektor och en årskursledare från varje arbetslag utgör ledningsgruppen för skolan. Varje klass är uppdelad i två mentorsgrupper som leds av en basgruppshandledare.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

För elever som slutade årskurs 9 år 2008 var det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella program lägre än för riket och kommungruppen. Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen var lägre än för riket men på samma nivå som för kommungruppen. Skolan behöver fortsätta att utveckla undervisningen i syfte att förbättra skolans resultat (Kunskapsresultat 1.1).

Utöver en förbättring av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.3)
- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.3)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.2, 2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.2)
- Rektors ansvar (3.3.2)
- Kvalitetsarbete (3.4.2)

Rektor och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Mjölby kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat för elever i årskurs 9

	Trojenborgsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungruppen ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	204,7	197,8	197,9	199,5	198,2	202,2	204,3	209,3
- Flickor	218,2	186,2	209,0	215,3	207,4	216,8	215,9	220,6
- Pojkar	190,0	208,7	187,3	185,6	189,6	185,1	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	77,7	77,9	78,3	72,8	75,8	79,6	75,8	77
- Flickor	83,3	67,4	82,7	79,1	78,3	84,3	79,0	80
- Pojkar	71,4	87,8	74,1	67,3	73,5	74,1	72,6	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	85,4	89,5	87,7	92,4	84,2	89,8	88,6	89
- Flickor	90,7	82,6	92,3	93,0	84,8	92,8	90,1	90
- Pojkar	79,6	95,9	83,3	91,8	83,7	86,2	87,0	88

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-06-15

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

För elever som slutade årskurs 9 år 2008 var det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella program lägre än för riket och kommungruppen. Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen var lägre än för riket men på samma nivå som för kommungruppen. Meritvärdet har legat på ungefär samma nivå mellan åren 2004–2008. Vid en jämförelse mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde har flickor i Trojenborgsskolan en högre måluppfyllelse.

Skolans resultat för 2009 är ännu inte publicerade i den nationella statistiken. Enligt uppgifter från skolan har man år 2009 höjt sina resultat i alla resultatgrupper (resultaten för 2008 inom parentes). Det genomsnittliga meritvärdet är 211,5 (198,2), andelen elever som nått målen i alla ämnen 86,1procent (75,8) och elever behöriga till nationellt program i gymnasieskolan 91,5 procent (84,2).

Skolan visar på en omfattande förbättring av resultaten i alla resultatgrupper men alla elever når inte målen för utbildningen och det finns skillnader mellan flickors och pojkars resultat.

Skolinspektionen bedömer att Trojenborgsskolan i sitt kvalitetsarbete särskilt bör uppmärksamma resultaten i syfte att finna åtgärder för att ge alla elever ökade möjligheter att nå målen för utbildningen. Skolan behöver fortsätta att utveckla undervisningen så att alla elever når maximala resultat dock minst Godkänt i alla ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Trojenborgsskolans individuella utvecklingsplaner ges omdömen om elevens kunskapsutveckling och sammanfattas de insatser som behövs för att eleven ska nå kursplanernas och läroplanens mål. De skriftliga omdömena upprättas i varje ämne förutom i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena där de ges i ämnesblock. Skriftliga omdömen ska ges i varje ämne även om betygssättning sker i block. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (12)

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. I Trojenborgsskolan upprättas åtgärdsprogram som huvudsakligen är av god kvalitet. Av inspektionen framkommer dock att åtgärdsprogram inte alltid upprättas, trots att en elev inte når målen och då är i behov av särskilda stödåtgärder. Det finns därmed inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden. Enligt 14 a kap. 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Trojenborgsskolan bedriver arbete kring värdegrundsfrågor genom t.ex. Livskunskap i årskurs 7, Tankeböcker och Kill- och Tjejdagar. Vid inspektionen framkom att det finns brister i arbetet kring värdegrundsfrågor på skolan. Det finns olikheter mellan personalens syn på regler och efterföljsamhet av dessa. Detta medför att lärare agerar olika vilket skapar osäkerhet bland eleverna om vad som gäller vid olika situationer. Det har också framkommit att det finns olika bilder mellan personal och elever om skolans agerande vid kränkningar. Dessa signaler bör uppmärksammas så att arbetet mot kränkande behandling ständigt är aktuellt. Skolans personal arbetar med en gemensam värdegrundssyn för verksamheten genom diskussioner i de olika arbetslagen. Dessa diskussioner förs dock inte vidare i tillräcklig omfattning mellan personalen varför de inte leder till ett för skolan gemensamt förhållningssätt. Skolinspektionen bedömer att arbetet med värdegrundsfrågor måste utvecklas så att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt och därmed skapar förutsägbarhet för eleverna om vilka normer som gäller i skolan. Skolan måste också utveckla det förebyggande arbetet mot kränkande behandling. Det åligger rektorn att skapa arbetsprocesser kring värdegrundsfrågor samt ta ett ökat ansvar för att följa upp arbetet och skolans arbetsklimat.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Trojenborgsskolan har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav. Planen saknar dock en beskrivning av vilka åtgärder som ska vidtas om personal kränker barn/elever. Detta behöver åtgärdas.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Eleverna vid Trojenborgsskolan har inte medverkat vid upprättandet av planen. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val

10 (12)

genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

På Trojenborgsskolan erbjuds elevens val för årskurs 6–8 enligt författningarna. För årskurs 9 ges elevens val i form av eget arbete/studietid med fokus på ämnen engelska, matematik och svenska. Tiden används i stor utsträckning för läsläsning/stöd i något ämne. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

På Trojenborgsskolan har behovet av undervisning i svenska som andraspråk diskuterats. Det är dock föräldrarnas önskemål som avgör om eleven läser svenska som andraspråk eller svenska. Rektor fattar således inte beslut utifrån behov om undervisning i svenska som andraspråk. Detta behöver åtgärdas.

I sammanhanget vill inspektörerna påpeka att svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk.

Enligt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen får beslut om att elev ska undervisas i särskild undervisningsgrupp överklagas hos Skolväsendets överklagandekommitté.

Skolans rektor fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp på delegation. Dessa beslut saknar information om hur de kan överklagas. Detta behöver åtgärdas.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

12 (12)

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Av intervjuerna har framkommit att eleverna och deras vårdnadshavare har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. Skolans kvalitetsredovisning har inte utarbetats under medverkan av elever och vårdnadshavare har inte givits möjlighet att delta i arbetet. Detta behöver åtgärdas

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Ewa Hallberg.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Yvonne Hoffmann
Utredare

Kopia till
Mjölby kommun